07/05/2019

Γιατί ονομάστηκε Διακαινήσιμος Εβδομάδα

/ Γνώμες

πρωτοπρεσβύτερος π. Αντώνιος Χρήστου, Θεολόγος – ΜΑ (Ορθόδοξη Θεολογία) ΕΑΠ

Αγαπητοί μου Αναγνώστες ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! Από την Μεγάλη Τεσσαρακοστή, εισήλθαμε στην Μεγάλη Εβδομάδα και από την Κυριακή του Πάσχα (το Μ. Σάββατο το βράδυ), εισήλθαμε στο Τριώδιο το «Ρόδον», την περίοδο του Πεντηκοσταρίου, η οποία αποτελεί την κατεξοχήν Αναστάσιμο περίοδο της Εκκλησίας μέχρι και την Κυριακή των Αγίων Πάντων, όπου έχουμε ασχοληθεί αναλυτικά σε άρθρο μας στο παρελθόν.

Την πρώτη εβδομάδα του Πεντηκοσταρίου, η εβδομάδα δηλαδή από την Κυριακή του Πάσχα μέχρι την επομένη Κυριακή του Θωμά ή αλλιώς του «αντί-Πασχα», λέγεται «Διακαινήσιμος». Ετυμολογικά η λέξη είναι προφανές δια+καινή, που δηλώνει την νέα πραγματικότητα που έφερε η Ανάσταση του Χριστού, στην ζωή των ανθρώπων με την κατάργηση του θανάτου. Πέρα από αυτό, στους πρώτους αιώνες της Εκκλησίας μας υπήρχε η τάξη των Κατηχουμένων, όσων δηλ. προέρχονταν από τους ειδωλολάτρες ή τους Ιουδαίους και διδάσκονταν τις

αλήθειες της χριστιανικής πίστεως για να γίνουν μέλη της με το μυστήριο του Βαπτίσματος. Τότε το Άγιο Βάπτισμα, όπως και όλα τα μυστήρια, δεν ήταν τότε ιδιωτικό ή έστω ένα οικογενειακό γεγονός, όπως δυστυχώς έχουν καταντήσει στην πράξη σήμερα, αλλά ένα γεγονός που αφορούσε όλο το πλήρωμα και σώμα της Εκκλησίας.

Οι Κατηχούμενοι και ιδιαίτερα όσοι βρίσκοταν στο προχωρημένο στάδιο της δοκιμής και της Κατηχήσεως προς το Άγιο Φώτισμα, βαπτίζονταν ομαδικά κατά τη νύχτα του Μ. Σαββάτου προς την Κυριακή του Πάσχα και πλέον ονομάζοταν «Νεοφώτιστοι». Με το βάπτισμα, στην τριπλή κατάδυση στο αγιασμένο νερό, στο όνομα της Αγίας Τριάδος, ο «παλαιός άνθρωπος», ο άνθρωπος της αμαρτίας με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος «πεθαίνει» και «γεννιέται» ο νέος, ο ανακαινισμένος, ο καινούριος που ζει την αναγέννηση, την ανανέωση.

Γι’ αυτό λοιπόν, από αυτή την πρακτική της Εκκλησίας μας, η εβδομάδα Πάσχα ονομάζεται «διακαινήσιμος» ή «λευκή εβδομάδα» επειδή οι Βαπτισμένοι-Νεοφώτιστοι ολόκληρη την εβδομάδα φορούσαν λευκά φορέματα και προσέρχονταν στην Εκκλησία με αυτό το ένδυμα του σώματος, αλλά και της ψυχής, αφού ως γνωστόν το Άγιο Βάπτισμα εξαλείφει όλες τις αμαρτίες που έχουν διαπράξει οι άνθρωποι μέχρι εκείνη την στιγμή.

Οι εφτά ημέρες της διακαινησίμου εβδομάδας, πέρα από τα κοινά χαρακτηριστικά, θεωρούνται ως «μία» ημέρα, όπως και την Κυριακή του Πάσχα ή για πιο ακρίβεια, προς την «8η ημέρα» της εβδομάδος και της δημιουργίας, που οι Άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας, εννοούν την κατάσταση αυτή, η οποία θα αρχίσει με την Δευτέρα Παρουσία του Χριστού, που θα είναι άχρονη και ατελεύτητη.

Οι πιστοί σύμφωνα με τον 66ο Κανόνα της Έκτης Οικουμενικής Συνόδου αξίζει να τη γιορτάζουν με πνευματική ευφροσύνη, δηλαδή ψάλλοντας ψαλμούς και ύμνους, όχι με χορούς και διασκεδάσεις, συμμετέχοντας όλη την εβδομάδα στη λατρεία της Εκκλησίας κοινωνώντας καθημερινά, αν και την προηγουμένη ημέρα έφαγαν αρτύσιμα φαγητά, συν-αναστημένοι με τον Αναστάντα Κύριο, αφού έχει «κατάλυση εις πάντα» και την Τετάρτη και την Παρασκευή. Ο πένθιμος χαρακτήρας των Ακολουθιών, της νηστείας, οι γονυκλισίες-μετάνοιες, δεν έχουν θέση στο γεγονός της Αναστάσεως του Χριστού, αλλά μόνο στην προετοιμασία μας, για αυτήν. «Κατά δε την εβδομάδα της Διακαινησίμου ακινδύνως κρεωφαγήσομεν (να τρώμε κρέας) κατά την αυτής Τετράδα και Παρασκευή· ως μία γαρ λογίζεται Κυριώνυμος το επταήμερο τούτο διάστημα».

Κατά τη Διακαινήσιμο Εβδομάδα ψέλνεται καθημερινά η ακολουθία του Πάσχα χωρίς την Παννυχίδα και το «Δεύτε λάβετε φως» , που είναι μεταγενέστερη

συνήθεια και που δεν αναφέρεται στα έντυπα Πεντηκοστάρια. Η ακολουθία αυτή έγινε κατά μίμηση της ακολουθίας του «Αγίου Φωτός» του ναού του Παναγίου Τάφου των Ιεροσολύμων. Επίσης ο Κατηχητικός Λόγος του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, επίσης δεν διαβάζεται ξανά, μόνο την ημέρα της Κυριακής του Πάσχα.

Πολλοί βέβαια, εύλογα θα αναρωτηθούν, ωραία όλα αυτά, αλλά γιατί γιορτάζουμε κάθε χρόνο τη «Διακαινήσιμο» εβδομάδα σήμερα, που ο θεσμός των Κατηχουμένων έχει σχετικά ατονήσει ; Πολλοί απαντούν : Για λόγους ιστορικούς! Η Εκκλησία έχει μνήμη, δεν ζει όμως με το παρελθόν και στο παρελθόν, αλλά έχει δυναμική και προοπτική από το μέλλον...την Δευτέρα Παρουσία του Χριστού. Ο λόγος λοιπόν, του εορτασμού της Διακαινησίμου, είναι καθαρά πνευματικός. Πως και γιατί; Επειδή λόγω των αμαρτιών μας μολύνουμε τον λευκό χιτώνα του βαπτίσματος μέσα μας, χρειαζόμαστε μετάνοια ώστε να γίνουμε Ναός του Αγίου Πνεύματος!

Όπως λέει ο Απόστολος Παύλος: «εν καινότητι ζωής περιπατήσωμεν» (Ρωμ. 6,4). Χρειαζόμαστε λοιπόν εγκαίνια, αναγέννηση, ανανέωση. «Εγκαινίζεσθε, αδελφοί», λέει ένα τροπάριο, « και αφού αφήσετε τον παλαιό άνθρωπο να ζείτε την καινούρια ζωή». Όπως λέει και ο Ιερός Υμνογράφος σε έναν άλλο ύμνο: «Επίστρεψε στον εαυτό σου άνθρωπε! Γίνε καινούριος, αντί παλιός και γιόρταζε τα εγκαίνια (την ανανέωση) της ψυχής σου. Όσο είναι καιρός η ζωή σου ας αναγεννηθεί». Η «διακαινήσιμος εβδομάδα» γίνεται λοιπόν για τους πιστούς, αφορμή πνευματικής καρποφορίας και καλής αλλοιώσεως. Σημαίνει την άρνηση του παλιού ανθρώπου, δηλαδή της αμαρτίας, της φθοράς, των παθών και του ίδιου του θανάτου. Ας την ζήσουμε αδελφοί μου, αφού βροντοφωνάξουμε με όλη τη δύναμη της ψυχής μας :

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ – ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΟΥ!!!

Πρώτη δημοσίευση: εφημερίδα Κιβωτός της Ορθοδοξίας